

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT
Svenska folkskolans vänner rf

2015

Verksamhetsberättelse	3
Bokslut	
Resultaträkning.....	5
Balansräkning.....	6
Finansieringsanalys.....	7
Noter till bokslutet.....	8
Bokslutets underskrift	12
Bokföringsböcker.....	13
Revisionsberättelse.....	14
Förteckningar	15
Utskott och kommittéer	15
Pris och stipendier	15
Publikationer	17

Verksamhetsberättelse

ORGANISATION OCH VERKSAMHET

Allmänt

Enligt föreningsstadgarna har SFV till ändamål att "främja bildningsarbetet bland Finlands svenska befolkning genom att understödja skolor, barnträdgårdar och bibliotek, utge studieunderstöd ävensom stödja andra former av finlandssvenska bildnings- och kultursträvanden".

Styrelsen har 2015 fortsatt sin målsättning att minska ägande och upprätthållande av verksamhet, och fokusera på utdelningen av bidrag och stipendier, samt optimera förmögenheten för bättre avkastning.

I linje med denna strategi har ungdomsverkstäderna Sveps i Helsingfors och resurscentret Föregångarna i Vasa fått en ny upprätthållare då de i augusti 2015 övergick till Folkhälsan Utbildning Ab. Ungefär hälften av SFV:s tidigare personalstyrka hörde till ungdomsverkstäderna.

För att omorganisera och effektivisera föreningens verksamhet inledde SFV samarbetsförhandlingar med personalen (verkstäderna undantagna) den 3 juni 2015. Omorganiseringen ledde till omställningar inom föreningens administration och att enheten De ungas akademi överfördes i januari 2016 till Föreningen Luckan rf. Totalt minskade personalstyrkan med 3,5 årsverken som en följd av samarbetsförhandlingarna.

Kultur- och bildningstidskriften SFV-Magasinet ersatte under år 2015 Svenskbygden som föreningens medlemstidskrift. SFV-Magasinet utkom med fyra nummer under sin första årgång. Upplagan låg på cirka 9 500 exemplar. Tidskriften mottogs mycket positivt.

SFV:s verksamhet är i resultaträkningen uppdelad i bildningsverksamhet, bidrags- och stipendieverksamhet, skrifter och publikationer samt administration och förvaltning. Bildningsverksamhetens största enheter bestod av SFV Bildnings kurser och studiecirklar, ungdomsverkstaden Sveps samt resurscentret Föregångarna i Vasa.

Medlemskåren

SFV verkar aktivt i det finländska medborgarsamhället, dels i samarbete med organisationer och utbildningsenheter, dels genom sitt eget kontaktnät och sin stora medlemskår. Vid utgången av 2015 var medlemmarna i föreningen Svenska folkskolans vänner rf 375 personmedlemmar och en understödsförening. Medlemmarna i Svenska folkskolans vänners understödsförening var 8191 personmedlemmar. Det totala antalet SFV-medlemmar var därmed 8566 st. Medlemsavgifterna har hållits oförändrade. Vid sitt årsmöte den 23 mars 2015 fastställde Svenska folkskolans vänner rf avgiften för understödjande medlemmar till 20 euro och för ständiga medlemmar till 200 euro. Svenska folkskolans vänners understödsförening rf fastställde medlemsavgiften för sina medlemmar till 10 euro. I medlemsavgiften ingår SFV-kalendern och tidskriften SFV-Magasinet samt som medlemsförmån en rabatt om trettio procent i Schildts & Söderströms bokhandel. Alla nya medlemmar fick som gåva en valfri bok ur SFV:s egen skriftserie.

Styrelsen

Styrelsen sammanträdde under året till elva protokollförda möten. Antalet behandlade ärenden var 164.

Styrelsens sammansättning fram till årsmötet 2016 var (invalid, närvaro): ordförande: professor, dr Per-Edvin Persson (1989, 11/11), vice ordförande: filosofie magister

Veronica Fellman (2007, 10/11), politices magister Heidi Backman (2013, 9/11), forskaren Kjell Herberts (mars 2015 9/11), ekonomie magister Marc Hinnenberg (mars 2014, 8/11), filosofie magister Stig-Björn Nyberg (1998, 11/11), musikmagister Wivan Nygård-Fagerudd (2010, 9/11), undervisningsrådet Gun Oker-Blom (2013, 9/11), författaren Gustaf Widén (2005,11/11). Styrelsens sekreterare var kanslichefen.

I tur att avgå ur styrelsen var styrelseledamöterna Veronica Fellman, Wivan Nygård-Fagerudd och Gustav Wikström. Årsmötet beslöt enhälligt återvälja Veronica Fellman och Wivan Nygård-Fagerudd. I stället för Gustav Wikström, som inte kunde återväljas, nyvaldes Kjell Herberts. Samtliga valdes för mandatperioden 2015–2017.

Hedersmedlemmar

Hedersordförande i föreningen är professor Ann-Mari Häggman. Hedersmedlemmar i föreningen är Lars Huldén, Bo Lundell och Per Snickars.

Utskott och kommittéer

Arbetsutskottet har förberett ärendena till styrelsens möten och avgjort löpande ärenden. Förvaltningsrådet har varit styrelsens rådgivande organ i frågor om förmögenhetsförvaltningen. Priskommittéer har bistått styrelsen i valet av pristagare och stipendiater. Medlemmarna i utskotten och kommittéerna är upptecknade i förteckningarna som bifogas bokslutet.

Årsmöte och utdelningsfest

Föreningen höll sitt årsmöte i Helsingfors den 23 mars 2015.

Utdelningsfesten hölls i festsalen i SFV-huset G18 den 25 mars 2015. Vid festen utdelades Kulturpriset ur Signe och Ane Gyllenbergs fond, Folkbildningspriset, Christoffer Grönholms pris, Lillholmsstipendiet för kulturarbetare och bibliotekariéer och Beijarholmsstipendiet för lärare och barnträdgårdslärare. Fem lärare i svenska vid finska skolor premierades med stipendier. Dessutom utdelades fyra Folkbildningsmedaljer och fem Hagforsmedaljer. SFV fortsatte med den öppna nomineringsprocessen av pristagare och medaljörer.

Bidrag och stipendier

Under bidrags- och stipendieverksamheten i resultaträkningen redovisas totalt 2,74 miljoner som beviljade bidrag och stipendier. Utdelningen per sektor är följande.

Grupp	t euro	procent
Daghem, förskola och eftis	47	2
Skolor	1 473	54
Bibliotek	16	1
Finlandssvenska kultur- och bildningssträvanden	1 105	40
Studiestipendier	100	4
Totalt	2 742	100

Med bildningsverksamhetens kurs- och cirkelbidrag stiger årets beviljade bidrag och stipendier till 2,94 miljoner.

SFV Bildning

Under 2015 avslutades samarbetsförhandlingarna inom SFV och den nya strategin verkställdes. En ny rektor

anställdes i november. Sammanlagt 908 kurser genomfördes i samarbete med finlandssvenska förbund och föreningar. Kurserna hade sammanlagt 18546 deltagare (11862 kvinnor och 6684 män). Därutöver arrangerade SFV Bildning 46 egna kurser, föreläsningar och andra evenemang för organisationsanställda och föreningsaktiva. Det totala antalet deltagare var 956.

EKONOMI OCH FÖRMÖGENHETSFÖRVALTNING

Personalen

Föreningens personal var i medeltal 32 personer under räkenskapsperioden (41 personer år 2014).

Donationer och testamenten

En ny fond har grundats till värdet av 175 000 euro. Testatorn var Erna Riska från Helsingfors. Tillskottet till tidigare fonder var 114 000 euro.

Stiftelsen Svenska Brevinstitutet i Finland upplöstes 2015 och dess förmögenhet överfördes enligt stadgarna till SFV. Tillgångarna värderades till 197 000 och bokfördes som en donation.

Förmögenheten och fastigheterna

Styrelsen har fortsatt den långsiktiga processen att minska fastigheternas höga andel i föreningens tillgångar till förmån för mer avkastande alternativ. I januari 2015 har markområdet i Solvalla i Esbo och andelen i byggnaderna på markområdet sålts till Samfundet Folkhälsan. Övriga aktier och andelar har i bokslutet nedskrivits med 672 000 euro.

Resultatet och framtida utsikter

Resultatet i bokslutet 2015 uppvisar ett överskott på 228 000 euro.

Inför kommande år uppskattar styrelsen att förmögenhetens avkastning fortsätter trygga verksamheten och utdelningen av bidrag och stipendier. Den traditionella placeringsstrategin med investeringar i aktier och fastigheter fortsätter. Avkastningen påverkas sålunda av den ekonomiska utvecklingen i Finland och globalt.

Resultaträkning

1 000 euro	Not	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Ordinarie verksamhet			
Bildningsverksamhet			
Intäkter			
Understöd		1 445	2 199
Övriga intäkter		18	4
		1 462	2 203
Kostnader			
Personalkostnader	4	-1 226	-1 572
Avskrivningar		-16	-16
Kurs- och studiecirkelbidrag		-194	-262
Övriga kostnader		-409	-645
		-1 845	-2 495
Resultat		-382	-293
Bidrags- och stipendieverksamhet			
Intäkter			
Understöd		157	146
Kostnader			
Personalkostnader	4	-95	-89
Avskrivningar		-1	-1
Beviljade bidrag och stipendier		-2 742	-2 405
Övriga kostnader		-92	-122
		-2 929	-2 618
Resultat		-2 772	-2 472
Skrifter och publikationer			
Intäkter			
Understöd		40	32
Litteraturförsäljning		9	10
		49	42
Kostnader			
Personalkostnader	4	-151	-90
Författarstipendier		0	-23
Övriga kostnader		-260	-131
		-411	-243
Resultat		-362	-201
Administration			
Kostnader			
Personalkostnader	4	-418	-433
Avskrivningar		-32	-28
Övriga kostnader		-422	-512
Resultat		-872	-974
Ordinarie verksamhetens underskott		-4 388	-3 940

1 000 euro	Not	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Tillförda medel			
Intäkter			
Gåvor och bidrag		1	1
Medlemsavgifter		1	1
Donationer och testamenten		486	1 305
Tillförda medel totalt		488	1 307
Placeringsverksamhet			
Intäkter			
Hysesintäkter		2 412	2 371
Utdelning av marknads- noterade värdepapper		1 895	1 881
Övriga avkastningar		398	460
Försäljningsvinster		2 479	4 491
		7 183	9 203
Kostnader			
Personalkostnader	4	-120	-91
Avskrivningar		-476	-493
Räntekostnader		-87	-116
Fastighetskostnader		-1 479	-1 444
Försäljningsförluster		-217	-783
Nedskrivningar		-672	-4 770
Övriga kostnader		-3	-3
		-3 055	-7 701
Resultat		4 129	1 503
Resultat av egen verksamhet		228	-1 130
Fonder med egen täckning			
Intäkter			
Hysesintäkter		11	11
Dividender och övrig avkastning		89	81
		100	92
Kostnader			
Fastighetskostnader		-5	-6
		-5	-6
För utdelning		-85	-78
Resultat		9	9
Överfört till fondkapitalet		-9	-9
Räkenskapsperiodens resultat		228	-1 130

Balansräkning

1 000 euro	Not	Dec 2015	Dec 2014
Aktiva			
Bestående aktiva			
Materiella tillgångar			
Mark- och vattenområden		5 225	5 104
Byggnader och konstruktioner		11 333	11 788
Maskiner och inventarier		247	202
	5	16 805	17 093
Placeringar			
Andelar i företag inom samma koncern	6.1	2 823	3 523
Kapitallån		0	313
Lånefordringar		7	216
Övriga aktier och andelar	6.2	79 680	73 602
		82 509	77 654
Bestående aktiva totalt		99 314	94 747
Rörliga aktiva			
Fordringar			
Försäljningsfordringar		6	5
Fordringar hos företag inom samma koncern		0	113
Övriga fordringar	8.1	688	1 354
Resultatregleringar		6	20
		701	1 491
Kassa och bank		2 900	2 939
Rörliga aktiva totalt		3 601	4 431
Fonder med egen täckning			
Placeringar	6.3	1 707	1 472
Interna fordringar, föreningen		510	501
		2 217	1 973
Aktiva totalt		105 133	101 150

1 000 euro	Not	Dec 2015	Dec 2014
Passiva			
Eget kapital			
Fonder		75 302	69 525
Resultat			
Resultat från tidigare år		20 973	23 740
Räkenskapsperiodens resultat		228	-1 130
		21 201	22 610
Eget kapital totalt	9.1	96 503	92 135
Främmande kapital			
Långfristigt			
Skulder till kreditinstitut		2 588	3 450
Pensionslån		0	15
Övriga skulder	8.2	117	214
Interna skulder, Fonder med egen täckning		510	501
		3 215	4 180
Kortfristigt			
Skulder till kreditinstitut		863	0
Pensionslån		15	1
Skulder till leverantörer		172	120
Övriga skulder	8.3	1 968	2 486
Resultatregleringar	8.4	179	256
		3 197	2 863
Främmande kapital totalt		6 412	7 043
Fonder med egen täckning			
Eget kapital	9.2	2 217	1 973
Passiva totalt		105 133	101 150

Finansieringsanalys

1 000 euro	2015	2014
Verksamheten		
Erhållna betalningar		
Understöd	+ 1 360	+ 2 258
Medlemsavgifter	+ 1	+ 1
Övriga inbetalningar	+ 26	+ 26
	+ 1 387	+ 2 284
Utbetalningar		
Understöd	- 2 644	- 3 235
Personalkostnader	- 1 956	- 2 238
Övriga kostnader	- 1 160	- 1 377
	- 5 760	- 6 849
Flöde	- 4 374	- 4 565
Fordringar och skulder		
Beviljade lån	+ 0	- 101
Återbetalningar	+ 665	+ 116
Ränteintäkter	+ 0	+ 0
Lyft långfristiga lån	+ 0	+ 0
Lyft kortfristiga lån	+ 3	- 1
Amortering långfristiga lån	- 0	- 3 466
Amortering kortfristiga lån	- 1	- 2
Räntekostnader	- 72	- 101
	+ 594	- 3 555
Flöde	- 3 780	- 8 120
Fastigheter, maskiner och inventarier		
Köp	- 124	- 96
Försäljning	+ 332	+ 7 354
	+ 209	+ 7 258
Hysesintäkter	+ 2 423	+ 2 388
Drift, underhåll och reparationer	- 1 558	- 1 568
	+ 864	+ 820
Totalt	+ 1 073	+ 8 078
Flöde	- 2 707	- 41
Onoterade värdepapper		
Köp	+ 0	+ 0
Försäljning	+ 697	+ 0
	+ 697	+ 0
Intäkter	+ 398	+ 460
Kostnader	- 4	- 4
	+ 393	+ 456
Totalt	+ 1 090	+ 456
Flöde	- 1 616	+ 415

1 000 euro	2015	2014
Marknadsnoterade värdepapper		
Köp	- 5 282	- 5 409
Försäljning	+ 4 649	+ 3 790
Utdelning	+ 1 969	+ 1 947
Förvaltningskostnader	- 3	- 3
	+ 1 332	+ 324
Flöde	- 284	+ 739
Inkommande donationer		
Donationer och gåvor	+ 244	+ 85
Återbetalda donationer	+ 0	+ 0
	+ 244	+ 85
Flöde	- 39	+ 824
Förändring av likvida medel	- 39	+ 824
Likvida medel vid årets början	2 939	2 115
Likvida medel vid årets slut	2 900	2 939

Noter till bokslutet

Redovisningsprinciper

Materiella tillgångar och avskrivningar

De materiella tillgångarna har aktiverats under bestående aktiva till direkt anskaffningsutgift.

Byggnader avskrivs till 4 procent på restvärdet. Maskiner och inventarier avskrivs lineärt under en period på 3-10 år.

Markområden avskrivs inte.

Avskrivningarna redovisas i resultaträkningen under ordinarie verksamhet och placeringar.

Mottagna bidrag

Inkommande bidrag bokförs som intäkt till den del kostnader uppstått. Oanvända stöd redovisas under övriga kortfristiga skulder.

Beviljade bidrag

Bidragen kostnadsförs under året de beviljas.

Placeringar

Börsaktierna och placeringsfonderna redovisas till bokslutsdagens marknadskurser. Utjämningsen har bokats mot fonden för verkligt värde under eget kapital.

Vid realisering av aktier och andelar har använts FIFO-regeln.

1 Tillfälliga intäkter

Under tillförda medel har förutom medlemsavgifter bokats intäkter av tillfällig natur. Till dessa hör Gåvor och bidrag till föreningen samt donationer och testamenten till fonder.

2 Mottagna bidrag

Erhållna bidrag redovisas under respektive verksamhetsområde i resultaträkningens ordinarie verksamhet.

Mottagna bidrag totalt

1 000 euro	2015	2014
Statliga/kommunala bidrag	1 329	1 913
Stöd från SFV:s understödsförening rf	40	40
Övriga bidrag	272	424
	1 642	2 376

3 Beviljade bidrag och stipendier

Beviljade bidrag, priser och stipendier redovisas under respektive verksamhetsområde i resultaträkningens ordinarie verksamhet.

1 000 euro	2015	2014
Bildningsverksamhet	194	262
Bidrags- och stipendieverksamhet	2 742	2 405
Skrifter och publikationer	0	23
	2 936	2 690

4 Information om personalen

Föreningen har i medeltal haft 32 anställda under 2015. Motsvarande antal 2014 var 41.

Personalkostnaderna presenteras i resultaträkningen under respektive verksamhetsområde. Föreningens totala personalkostnader framgår i följande tabell.

Personalkostnader totalt

1 000 euro	2015	2014
Arvoden till styrelse & styrelseutskott	81	68
Övriga löner och arvoden	1 621	1 871
FPA-dagpenningar	-22	-36
Sysselsättningsstöd	-9	-9
Periodiserade löner	-8	-17
Socialskyddsavgifter	34	40
Pensionsförsäkringar	291	337
Övr. obl. försäkringar	22	24
Periodiserade löners bikostn.	-1	-3
	2 009	2 276

5 Förändringar i materiella tillgångar

1 000 euro	Bokförings- värde 1.1	Köpt	Sålt	Avskriv- ningar	Bokförings- värde 31.12
Mark- och vattenområden	5 104	122	0	0	5 225
Byggnader och konstruktioner	11 788	17	0	-472	11 333
Maskiner och inventarier	202	98	0	-53	247
	17 093	237	0	-525	16 805

6 Förändringar i placeringar

1 000 euro	Bokförings- värde 1.1	Ökningar	Minskningar	Regleringar mot fonden för verkligt värde	Bokförings- värde 31.12
------------	--------------------------	----------	-------------	--	----------------------------

Aktier och andelar inkl. självtäckande fonder

Andelar i företag inom samma koncern	3 523	0	-700	0	2 823
Övriga aktier och andelar					
Börsaktier	41 319	4 003	-2 293	3 472	46 500
Placeringsfonder	3 920	1 065	-47	362	5 300
Onoterade aktier	3 674	0	0	0	3 674
Bostads/fastighetsaktier	26 161	258	-506	0	25 912
	75 074	5 326	-2 847	3 834	81 387

Föreningen

6.1 Andelar i företag inom samma koncern	3 523	0	-700	0	2 823
6.2 Övriga aktier och andelar					
Börsaktier	39 857	4 003	-2 293	3 237	44 803
Placeringsfonder	3 920	1 065	-47	362	5 300
Onoterade aktier	3 674	0	0	0	3 674
Bostads/fastighetsaktier	26 151	258	-506	0	25 902
	73 602	5 326	-2 847	3 598	79 680

Självtäckande fonder

6.3 Övriga aktier och andelar					
Börsaktier	1 462	0	0	235	1 697
Bostads/fastighetsaktier	10	0	0	0	10
	1 472	0	0	235	1 707

7 Bolag där ägarandelen är minst 20 procent

Ägarandel procent	31.12.2015
Asunto Oy Topeliuksenkatu 8	100,0
Fastighets Ab Diana	100,0
Fastighets Ab Folkfast	100,0
Fastighets Ab Solgården (ingen verks.)	100,0
Ab Svenska folkhögskolan - SFV (ingen verks.)	100,0
Ab Svenska Rum Oy (ingen verks.)	100,0
Atena Kustannus Oy	99,7
Axxell Utbildning Ab	65,3
Fastighets Ab Torgvägen 3	50,0
Kiinteistö Oy Karyll-Salpa	51,0
Schildts & Söderströms Ab	21,4
Webbhuset Ab	20,0

8 Väsentliga poster bland fordringar och skulder

1 000 euro	31.12.2015
Fordringar under rörliga aktiva	
8.1 Övriga fordringar	
Inkommande bidrag	43
Inkommande donationer	547
Övriga fordringar	97
	<u>688</u>
Långfristigt främmande kapital	
8.2 Övriga skulder	
Obetalda beviljade bidrag	117
Kortfristigt främmande kapital	
8.3 Övriga skulder	
Obetalda beviljade bidrag	1 630
Oanvända inkomna bidrag	213
Övriga skulder	124
	<u>1 968</u>
Resultatregleringar	
8.4 Passiva resultatregleringar	
Periodiserade löner och semesterlöner inklusive försäkringskostnader	176
Övriga regleringar	3
	<u>179</u>

9 Eget kapital

1 000 euro	2015	2014
9.1 Föreningen		
Fonder		
Studiecirkelfonden	5	5
Gården Annegatan 12	93	93
Solvalla-Finns Ab	1 682	1 682
Kapitalfonder	38 999	38 757
Från räntefonder	0	10
Kapitaltillskott		
Inkommande legat	261	220
Donationer och testamenten	1 300	12
	40 560	38 999
Räntefonder	15 076	13 341
Till kapitalfonder	0	-10
Kapitaltillskott		
Inkommande legat	13	12
Donationer och testamenten	6	1 677
Övriga ökningar	57	55
	15 151	15 076
Legatfonder	2 608	2 608
Uppskrivningsfond	168	168
Fonden för verkligt värde	10 895	10 896
Förändring	4 140	-1
	15 035	10 895
Fonder totalt	75 302	69 525
Resultat		
Tidigare års överskott	22 610	25 715
Till kapitalfonder	-1 561	-231
Till räntefonder	-76	-1 744
	20 973	23 740
Räkenskapsperiodens resultat	228	-1 130
Resultat totalt	21 201	22 610
Föreningens eget kapital totalt	96 503	92 135
9.2 Fonder med egen täckning		
Fonden för verkligt värde	860	705
Ökning	235	155
	1 095	860
Eget kapital	1 113	1 104
Ökning	9	9
	1 123	1 113
Fonder med egen täckning totalt	2 217	1 973
Eget kapital inkl. fonder med egen täckning	98 721	94 108

10 Säkerheter och ansvarsförbindelser

1 000 euro	2015
Säkerheter för egna lån	7 285
Borgensansvar för dotterbolag	
Bankkontogarantier	50
Leasingansvar	
Förfaller under nästa räkenskapsperiod	6
Förfaller senare	6

Bokslutets underskrift

Helsingfors den 22 mars 2016

Per-Edvin Persson
ordförande

Veronica Fellman
vice ordförande

Heidi Backman

Kjell Herberts

Marc Hinnenberg

Stig-Björn Nyberg

Wivan Nygård-Fagerudd

Gun Oker-Blom

Gustaf Widén

REVISIONSANTECKNING

Över verkställd revision har i dag avgivits revisionsberättelse.

Helsingfors den 24 mars 2016

Jan Holmberg, CGR

Petter Lindeman, CGR

Bokföringsböcker

Bokföringsböcker

Dagbok	på CD-skiva
Huvudbok	på CD-skiva
Balansbok	inbunden

Verifikatslag

Samtliga verifikat förvaras i digital form

R, RR, RK	Inköpsfakturor
RT	Inköpsbetalningar
KA - KI	Redovisningar
L	Löner
P	Värdepapper
U	Understöd
UT	Understödsbetalningar
F	Försäljningsfakturor
FT	Försäljningsbetalningar
MA - MC	Memorialposter

Revisionsberättelse

Till medlemmarna i Svenska Folkskolans Vänner r.f.

Vi har reviderat Svenska Folkskolans Vänner r.f.s bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1.– 31.12.2015. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Styrelsens och kanslichefens ansvar

Styrelsen och kanslichefen ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut. Styrelsen och kanslichefen ska se till att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida styrelsens medlemmar och kanslichefen har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot föreningen, eller brutit mot föreningslag eller föreningens stadgar.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i ledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet.

Vi anser att vi har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår uppfattning ger bokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av föreningens verksamhet samt om dess ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut.

Helsingfors den 24 mars 2016

Jan Holmberg
CGR

Petter Lindeman
CGR

Förteckningar

Utskott och kommittéer

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet har förberett ärendena till styrelsens möten och avgjort löpande ärenden. Medlemmarna var Per-Edvin Persson (ordf.), Veronica Fellman, Stig-Björn Nyberg och Wivan Nygård-Fagerudd.

Förvaltningsrådet

Förvaltningsrådet har varit styrelsens rådgivande organ i frågor om förmögenhetsförvaltningen. Medlemmarna var Peter Storsjö (ordf.), Kim Lindström och Jarl Sved.

Kommittéer för SFV:s litterära tävlingar

Solveig von Schoultz-tävlingen: Mia Franck (ordf.), Eva Kuhlefeldt och Peter Sandström.

Arvid Mörne-tävlingen: Mia Franck (ordf.), Eva Kuhlefeldt och Peter Sandström.

Biografikommittén

SFV:s biografikomité beslutar om utgivningen i SFV:s biografiserie samt ordnar symposier med biografier som ämne. Kommittén träffas regelbundet och kommunicerar även elektroniskt. Under mötena behandlas inlämnade förslag till nya biografier, inlämnade manus, samt utgivnings- och symposietidtabeller. Kommittén arrangerar också med några års mellanrum symposier med biografier som tema. Medlemmarna var Gustaf Widén (ordf.), Berndt Arell, Anna Friman, Ann-Mari Häggman, Bo Lönnqvist, Henry Rask, Anna Övergaard och Rabbe Sandelin (sekr.).

Kommittéer för SFV:s pris och medaljer

Kulturpriset, Folkbildningspriset och Christoffer Grönholms pris: SFV:s tre styrelseledamöter Stig Björn Nyberg (ordförande), Wivan Nygård-Fagerudd och Gustaf Widén samt Philip Teir, Gunborg Gayer och Markus Österlund.

Folkbildningsmedaljen och Hagforsmedaljen: SFV:s styrelseledamot Wivan Nygård-Fagerudd (ordförande), Olav S. Melin(Nyland/Österbotten), Henry Rask (Nyland) och Regina Strandberg (Åboland).

Topeliuspriset

Topeliusprisets prisnämnd består enligt tradition av tre medlemmar från SFV:s styrelse och tre medlemmar från Publicistförbundet. SFV:s styrelseordförande leder ordet för prisnämnden. SFV:s representanter var Per-Edvin Persson (ordf.), Wivan Nygård-Fagerudd och Gustaf Widén. Årets Topeliuspris gick till Marcus Rosenlund, vetenskapsredaktör på Svenska YLE.

Fredrika Runeberg priset

Fredrika Runeberg-stipendiet delas ut av Fredrika Runebergs stipendiefond som förvaltas av Svenska Kulturfonden. I Fredrikakommittén ingår representanter för följande organisationer: Finlands svenska Martha-förbund, Delegationen för Svenska kulturfonden, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska folkskolans vänner. SFV representerades av Veronica Fellman, Catharina Gripenberg och Camilla Nordblad. Till årets Fredrika utsågs Jeanette Björkqvist, journalist och författare

Svenska folkskolans vännerns understödsförening r.f.

Styrelsemedlemmarna i understödsföreningen är Matts Granö (ordf.), Johan Aura, Bernt Morelius, Camilla Nordblad (sekr.) och Lars Nyström (vice ordf.).

Stiftelsen Barnens och ungdomens väl i Esbo

SFV:s styrelsemedlemmar är även styrelse för Stiftelsen barnens och ungdomens väl i Esbo.

Pris och stipendier

Kulturpriset, 15 000 euro.

Det av kommerserådet Ane Gyllenberg 1965 instiftade Kulturpriset ur Signe och Ane Gyllenbergs fond "för väl utförd gärning Finlands svenska kultur till fromma" tilldelades vid utdelningsfesten den 25 mars 2015 Folke Gräsbeck, Helsingfors, pianist, MuD och lektor i ackompanjemang med motiveringen: Få har som Folke Gräsbeck medverkat till att fördjupa kunskaperna om Jean Sibelius musik och verka för att den spelas. Hans forskningsprojekt som omfattat skivinspelningar av Sibelius samtliga pianoverk är ett livsverk av sällsynt omfattning i vårt musikliv. Folke Gräsbeck är också med stort engagemang konstnärlig ledare för den sympatiska lilla festivalen Sibelius-dagarna i Korpo".

Folkbildningspriset, 10 000 euro.

Folkbildningspriset tilldelades språkvårdaren Eivor Sommardahl, Helsingfors, med motiveringen: "Eivor Sommardahl har arbetat som språkvårdare vid Institutet för de inhemska språken (tidigare Forskningscentralen för de inhemska språken) i över trettio år. Hennes djupa och helhjärtade engagemang för svenskan i Finland har sträckt sig långt utöver det som hör till tjänsten. Hon har inriktat sig på språkstimulerande projekt i de svenska skolorna i hela Finland och myndigheternas språkbruk. Av de mest betydande projekten kan nämnas bl.a. Språkrum och föredragsturnén "Läsglädje – varför och hur?" samt hennes engagemang för ett klarare och begripligare språk i kommunala texter. Hennes utmärkande arbete kommer att ha långvariga och stärkande samhälleliga effekter det svenska språket till fromma.

Christoffer Grönholms pris, 10 000 euro.

Christoffer Grönholms pris instiftades av SFV:s styrelse 2012, och delas ut som ett kulturpris till en lärare som undervisar i svenska i en finskspråkig läroinrättning. Priset tilldelades professor Paula Rossi, Uleåborg, med motiveringen: "Paula Rossi jobbar aktivt för att visa de starka banden som finns över språkgränsen och mellan den finska och svenska kulturen. Hennes sakkunnighet övertygar publiken och hennes brinnande intresse smittar av sig på åhörarna. Paula Rossi har utbildat blivande svensklärare vid Uleåborgs universitet och varit handledare för över trehundra pro gradu-avhandlingar som har behandlat svenskundervisningen i Finland. Hon medverkar i många olika projekt, av vilka bl.a. kan nämnas: "Tvåspråkigheten och det mångkulturella Finland – god praxis och framtida utmaningar i fackspråklig kontext" och "Kulturell och språklig identitet hos gårdagens och dagens svenskspråkiga Uleåborgare". Paula Rossi åtnjuter dessutom olika förtroendeuppdrag bl.a. som medlem av den operativa styrgruppen vid Svenska nu och som Svenska kulturfondens delegationsmedlem.

Hagforsmedaljerna

Hagforsmedaljen delas sedan 100-årsjubileet 1982 ut som erkänsla för förtjänstfull gärning till förmån för den svenska kulturen och det svenska språket i Finland. Till medaljen hör även en prissumma på 2 500 euro. Medaljörerna 2015 var:

Jouko Arranto, läkare (pensionär), Uleåborg. Jouko Arranto har arbetat för den svenska kulturen i Uleåborg och varit ordförande för SPSU (Svenska privatskolan i Uleåborg) och

SKV (Svenska kulturens vänner i Uleåborg) flera årtionden. Arranto har varit en av de drivande krafterna bakom den svenskspråkiga barnträdgårdens och skolans utveckling.

Tom Gullberg, akademilektor, historiker, Vasa. Tom Gullberg har på olika sätt arbetat för svenskan i Finland och arbetar för tillfället som lärarutbildare vid ÅA och har tidigare varit rektor på Specialiseringslinjen vid Gymnasiet Svenska Normallyceum i Helsingfors. Gullberg är läromedelsförfattare och sakkunnig i frågor om nationella och regionala identiteter, kolumnist och aktiv i den finlandssvenska förenings- och organisationsvärlden.

Kaj Palenius, lektor och forskare (pensionär), Jakobstad. Kaj Palenius har ägnat sitt yrkesverksamma liv åt arbete för den svenskspråkiga barnträdgårdsläro- och lärutbildningen. Han har axlat olika roller allt efter utbildningens föränderliga behov; lektor, (tf.) rektor, utbildningsledare och lokal chef. Trots att forskning per definition inte ingått i hans tjänstebeskrivning, har han varit medförfattare till ett antal artiklar.

Björn Sundell, utredningsansvarig vid Magma, Helsingfors. Björn Sundell är utredningsansvarig vid tankesmedjan Magma sedan 2009 och har tidigare verkat som ledarskribent och ekonomijournalist vid Hufvudstadsbladet. Sundell har en bakgrund i näringslivet och har arbetat för bl.a. EVA, Wärtsilä och Tv-nytt.

Maria Österlund, universitetslärare. Maria Österlund forskar och undervisar i litteraturvetenskap vid Åbo Akademi och föreläser flitigt runtom i Norden. Hon är särskilt engagerad för den finlandssvenska barnlitteraturen och sprider sin kunskap om den både bland sakkunniga och för den breda allmänheten. Österlund är även barnbokskritiker vid Hufvudstadsbladet sedan 1990-talet och skriver också annan litteraturkritik.

Folkbildningsmedaljerna

Folkbildningsmedaljen har sedan Svenska folkskolans vänners 80-årsjubileum år 1962 delats ut till en eldsjäl som spridit kunskap och bildning genom ett ideellt engagemang på svenska. Till medaljen hör även en prissumma på 2 500 euro.

Medaljörerna 2015 var:

Håkan Ahlnäs, konstnär, Nykarleby. Håkan Ahlnäs är bildkonstnär och har hållit konstutställningar i Nykarleby, Vasa, Helsingfors, Stockholm och St. Petersburg. Han är författare och kulturbyggare inom många områden. Håkan Ahlnäs är en folkbildningsaktivist och kulturarbetare vars engagemang och genompositiva attityd är en stor tillgång i den trakt där han är verksam.

Kate Björkman, seniordansledare/utbildare (pensionär), Helsingfors. Kate Björkman har varit en drivande kraft bakom seniordansen i Finland och arbetat med att sprida den som seniornas motionsform i Svenskfinland. Hon har hållit kurser, informerat och inspirerat andra ledare att starta seniordansgrupper. Björkman har efter flera kurser i Tyskland översatt internationella danser till svenska, och inom Seniordansförbundet utarbetat ett utbildningsprogram, som hon även presenterat på finska. Björkman är fortfarande aktiv och leder idag en seniordansgrupp i Helsingfors.

Jarmo Kujala, museitjänsteman och guide, St. Karins. Jarmo Kujala är en eldsjäl inom den åboländska kulturmiljön och har bland annat arbetat för Sagalunds museistiftelse med Sagalunds arkiv, bibliotek och som huvudguide i över 20 år.

Kujala är engagerad i teatern och musiklivet på Kimitoön och har både uppträtt och regisserat amatörteater.

Lisbet Ruth, bibliotekarie, Esbo. Lisbet Ruth har haft flera uppdrag inom bibliotekssektorn, där hon verkat aktivt för ett levande nordiskt samarbete och fört fram finlandssvensk litteratur i nordiska sammanhang. Ruth har haft en viktig roll i att modernisera bibliotek och har exempelvis deltagit i byggandet av ett virtuellt, nordiskt bibliotek. Hon har även lett arbetet med att sammanställa SFV:s boksamling till ett ändamålsenligt bibliotek.

Svenskläroarstipendierna

SFV har sedan år 2003 tillsammans med Svensklärarna i Finland r.f. delat ut stipendier till svensklärarna i finskspråkiga skolor. I år premierades följande fem mottagare med ett stipendium på 5 000 euro var:

Sirpa Sipola, Vasa universitet, Enheten för språktjänst

Kim Lindblad, Humanistinen ammattikorkeakoulu

Joanna Ovaska, Etu-Töölön lukio

Marko Paasonen, Kulosaaren yhteiskoulu

Katri Granö, Turun ammatti-instituutti/Hotelli- ja ravintola-ala

Bejarholmsstipendiet

I enlighet med donatorn Birgit Ekbergs (1899–1997) instruktioner ger SFV årligen en möjlighet för en finlandssvensk lärare att ansöka om en sommarvistelse för perioden 15.5 - 14.7.2015 på Bejarholmen i Barösund, Ingå. Stipendiet tilldelades Katri Vepsä, rektor vid Västra Nylands folkhögskola i Karis.

En finlandssvensk barnträdgårdslärare erbjöds möjligheten att ansöka om en sommarvistelse för perioden 16.7 - 15.9.2015 på Bejarholmen i Barösund, Ingå. Stipendiet tilldelades Mikaela Lemström, barnträdgårdslärare vid Svenska förskolan i Sjundea kommun.

Lillholmstipendiet

Det av justitierådmannen Walter Backman (1886–1970) till föreningen donerade sommarstället Lillholmen i Västanfjärd, ett seglartorp från 1800-talet, ger kulturarbetare möjlighet till sommarvistelse under perioden 15.5 - 14.7.2015. Stipendiet som utdelas för konstnärlig eller litterär verksamhet gick till Hellen Willberg, skådespelare vid Svenska Teatern.

En bibliotekarie erbjöds möjligheten att ansöka om sommarvistelse för perioden 16.7 - 15.9.2015 på Lillholmen i Västanfjärd. Stipendiet tilldelades Siv Österman, bibliotekarie vid Yrkeshögskolan Novia i Åbo.

Topeliuspriset – det finlandssvenska publicistpriset,

5 000 euro.

Topeliuspriset, som instiftades 1990 av SFV och Finlands svenska publicistförbund, utdelades i samband med seminariet Mediaspråk 2015 i Vasa den 23 januari 2015. Med detta pris vill SFV dels lyfta fram Topelius journalistiska gärning, dels premiera dagens svenska journalistik. Årets pris gick till Marcus Rosenlund, vetenskapsredaktör på Svenska YLE för hans förmåga att presentera den fascinerande vetenskapen på ett begripligt sätt. Priset delades ut av SFV:s styrelseledamot Wivan Nygård-Fagerudd och Finlands svenska publicistförbunds ordförande, Johanna Minkinen.

Arvid Mörne-tävlingen 2015

Sedan 1986 utlyser SFV årligen en litterär tävling för finlandssvensk ungdom, Arvid Mörne-tävlingen. Tävligen

är öppen för personer, som vid tävlingstidens utgång inte fyllt 30 år. Föreningen har ansett det vara viktigt att på olika sätt främja den litterära återväxten. SFV:s Arvid Mörne-tävling inriktas varannat år på lyrik, varannat på prosa (noveller). Arvid Mörne-tävlingen 2015 gällde noveller och samlade 67 deltagare. Prisivinnarna och priskommitténs motiveringar var följande:

Första pris, 5000 euro, går till Satu Laukkanen, Åbo, för novellen "Vi varandra". Novellen gestaltar vardagen i kärlekslivet där mångbottnade detaljer blir främmande och avgörande för att fortsätta bygga bo. Oron på och mellan raderna fladdrar som fjärilar magen. Det är en novell med putsad fasad men innan tapetklistret torkat har kärleken skavt hål i skinnet.

Andra pris, 3 000 euro, går till Christa Lundström, Vasa, för novellen "Adventskalendern", som på ett skickligt vis väver samman konkreta detaljer med dolda, känslomässiga smärtpunkter i en berättelse som genomsyras av tilliten till medmänsklighet, värme och hopp.

Tredje pris, 2 000 euro, tilldelas Julia Wickholm, Söderkulla, för en elegant komprimerad gestaltning av hur våldet i ett parförhållande långsamt eskalerar. Utan att skuldbelägga offret blottar skribenten det komplicerade samspelet mellan lust, beroende och våld.

Ett hedersomnämmande går till Malou Zilliacus, Bromma, Sverige, för en vardagssinnlig skildring av en 82-årig kvinnas pånyttfödelse. Novellen tvingar sin läsare till perspektivbyte och raserar effektivt tabun kring kvinnlighet och åldrande.

Hedersomnämmande får Mariann Hilli, Åbo, för novellen "Hamideh", som utvecklas till en balanserad och verklighetstrogen skildring av livets ovillkorliga gång. Mitt i saknaden kan glädjen visa sig, och allt känns meningsfullt igen.

Solveig von Schoultz-tävlingen 2015

Syftet med Solveig von Schoultz-tävlingen är att främja intresset för skönlitterärt författarskap. Tävligen är öppen för personer som vid tävlingstidens utgång har fyllt 30 år. År 2015 gällde tävlingen noveller och samlade 65 deltagare. Prisivinnarna och priskommitténs motiveringar var följande:

Första pris, 5 000 euro, tilldelas Susann Uggeldahl, Esbo, för en intensivt berörande och stilfullt koncentrerad skildring av en ensamförälders kamp, både för och med sin funktionshindrade son. Vanmakt och raseri utmynnar i lugn tillförsikt när förälder och barn möts i gränslandet mellan gråkall verklighet och bländande fantasi.

Andra pris, 3 000 euro, får Maria Rönqvist, Jakobstad, för novellen "Nätterna med Muhammed", som skildrar en mor-dotterrelation där till och med olika dygnsrytm framhäver oförmågan att mötas. Det går att se varandra med ömhet endast då betraktandet sker i smyg. Texten är avskalad och laddad med tystnader allt medan detaljerna får det att knastra sand mellan tänderna och lukta svett i trånga bås.

Tredje pris, 2 000 euro, tilldelas John Christian Nordman, Pörtom, för novellen "Gurksallad gör alltid dagen lite trevligare", en berättelse som med sitt exakta språk pendlar mellan vardaglig realism och dystopiska dimensioner i ett mardrömsaktigt samhälle som är kallt och omänskligt. Hopplösheten tättnar och känslorna kvävs, men en mänsklig längtan består – trots allt.

Ett hedersomnämmande går till Nina Brander Källman, Östhammar, Sverige, för en humoristiskt illusionslös gestaltning av den upplevda kvinnokroppen, dess prosaiska svagheter, livgivande styrkor och ständiga utsatthet.

Hedersomnämmande får Johan Fagerudd, Vasa, för novellen "Allt kommer att bli bra", som med enkla medel bygger upp och gestaltar den spänning som finns i en situation då livsavgörande beslut måste fattas, något som kan leda till att sorg och vrede övergår i en känsla av frihet.

Publikationer

I publikationsserien **Skrifter utgivna av Svenska folkskolans vänner** utkom två böcker i SFV:s serie med biografier över berömda finlandssvenska personligheter som inte får glömmas bort:

Katarina Gäddnäs bok "**Allt liv är Ett**" **Prästen och författaren Valdemar Nyman**, blev volym 204 i SFV:s bokserie, och nummer 8 i SFV:s biografiserie. Henrik Knifs bok **Bränna vingarna: Erik Cainberg och hans värld**, blev volym 205 i SFV:s bokserie, och nummer 9 i SFV:s biografiserie.

I SFV:s publikationsserie gavs år 2015 ut även två samlingspublikationer med vinnarbidragen i Arvid Mörne- och Solveig von Schoultz-tävlingarna.

Kultur- och bildningstidskriften **SFV-Magasinet** utkom med fyra nummer under sin första årgång. Upplagan låg på cirka 9 500 exemplar.

SFV:s årsbok **SFV-kalendern** 2015 utkom i juni. SFV-kalendern 2015 var den 129:e årgången i serien (den första utgåvan publicerades 1886).

Arbetet med att förnya och modernisera SFV:s webbsida inleddes år 2015. Målet var att göra en nödvändig teknisk modernisering, och att sammanföra SFV-materialet med materialet gällande SFV:s studiecentrumsverksamhet som tidigare hittades på adressen sfvbildning.fi.

Uppslagsverket Finland på adressen uppslagsverket.fi genomgick en nödvändig teknisk förnyelse under 2015, som bland annat möjliggör så kallad öppen och länkad data. I framtiden blir det därför både lättare att utveckla innehållet i mer användarvänlig riktning, och att se till att artiklarna dyker upp i olika sökmotorer på nätet.